

Nr.149/2021 din 30 septembrie 2021

**Dlui Dumitru Budianschi,
Ministru al finanțelor**

Copie: Dnei Ala Nemerenco
Ministru al sănătății

Copie: Dlui Dan Perciun,
Președinte al Comisiei parlamentare protecție socială, sănătate și familie

Copie: Dlui Dumitru Alaiba,
Președinte al Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe

Copie: Dlui Aurel Popovici,
Președinte al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova

Copie: Dnei Inguna Dobraja,
Director de Țară a Băncii Mondiale pentru Moldova

Copie: Dnei Miljana Grbic,
Reprezentantul OMS și șeful Biroului OMS din RM

Domnule ministru,

Prin prezenta, Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) propune Ministerului Finanțelor să implementeze în politica fiscală pentru anul 2022 măsuri eficiente de acumulare a banilor la bugetul de stat, în special prin politici de accizare a produselor din tutun și produselor conexe care reprezintă o modalitate eficientă și importantă de reducere a consumului de tutun de către diverse segmente de populație, în special de persoanele tinere.

Articolul 6 din Convenția Cadru a OMS privind Controlul Tutunului recomandă Părților Convenției să elaboreze și să stabilească propriile politici de impozitare și să adopte sau să mențină, după caz, politici fiscale și, atunci când este cazul, a unor politici de preț, asupra produselor ce conțin tutun, cu scopul de a contribui la atingerea obiectivelor de sănătate privitoare la reducerea consumului de tutun. Prin Acordul de Asociere RM-UE Moldova s-a angajat să majoreze valoarea accizelor nu mai puțin de 90 de Euro per 1000 de țigarete până în anul 2025. Pentru a minimiza riscurile de stimulare a creșterii contrabandei în Moldova, articolul 55 din Acord prevede că implementarea normelor europene va ține cont de specificul regional legat de nivelul accizelor la produsele din tutun.

În acest context Centrul PAS pune la dispoziție o notă analitică privind politica de accizare a produselor din tutun și produselor conexe în Ucraina și Moldova, care a fost realizată pe parcursul lunii septembrie curent. Urmare a acestei analize s-a identificat că diferența dintre Ucraina și Moldova în ceea ce privește politica de impozitare a tutunului nu creează premisele pentru creșterea contrabandei cu produse din tutun din Ucraina în Moldova. În prezent, produsele din tutun din Ucraina sunt mai scumpe decât cele din Moldova și vor continua să fie mai scumpe și în anii următori. De menționat că în Ucraina în afară de accizele la produsele din tutun și produsele conexe se aplică o acciză suplimentară pentru comerțul cu amănuntul în valoare de 5%, pentru toate produsele din tutun și produsele conexe.

Țigaretetele în Ucraina sunt cu 1,4-17,5% mai scumpe decât în Moldova. Rezervele din tutun pentru dispozitivele de încălzite a tutunului în Ucraina, de asemenea, sunt cu 8,1-

12,6% mai scumpe decât în Moldova. Țigările de foi (cigarillos) sunt cu 24-68% mai scumpe în Ucraina decât în Moldova. Moldova nu aplică obligația de accizare minimă la cigarillos și ca urmare pe piața internă există cigarillos la preț de 11 lei și 11,50 lei.

În acest context, există o oportunitate pentru guvernul Moldovei de a crește în anul 2022 ratele accizelor la produsele din tutun și produsele conexe fără pericol ca acestea să fie mai scumpe decât în Ucraina.

Astfel pentru politica fiscală a Moldovei pentru anul 2022 propunem următoarea rată a accizelor la produsele din tutun și la produsele conexe:

- Obligația de accizare minima pentru țigaretetele cu și fără filtru ar putea fi majorată la 1.006,38 lei pentru 1000 de bucăți.
- Rata accizei specifice pentru rezerve din tutun pentru dispozitivele de încălzire a tutunului poate fi majorată la 1006,38 lei pentru 1000 de bucăți.
- Rata accizei pentru țigări de foi (cigarillos) poate să rămână la nivel de 41%, dar nu mai puțin de 1006,38 lei pentru 1000 de bucăți.
- Includerea lichidelor pentru țigaretetele electronice în politica de accizare pentru anul 2022 cu stabilirea ratei accizei specifice la nivel de 1,957 lei pentru 1 litru.

Nota analitică cu analiza detaliată a monitorizării prețurilor la produsele din tutun și produsele conexe în Ucraina și Moldova, evaluarea sistemelor de impozitare în ambele țări și rezultatul unei revizuirii în creștere a ratelor în anul 2022 poate fi accesată la acest link: <https://www.pas.md/ro/PAS/Studies/Details/315>

Veniturile provenite din impozitarea produselor de tutungerie pot asigura Guvernului fonduri suplimentare pentru implementarea măsurilor de control al tutunului în toate sectoarele relevante (sănătatea publică, educație, afaceri interne, ordinea publică, inclusiv pentru contracararea contrabandei și comerțului ilicit cu produse din tutun), pentru consolidarea sistemului de sănătate, în special pentru majorarea transferurilor de la bugetul de stat pentru asigurarea obligatorie de asistență medicală a categoriilor de persoane neangajate asigurate de Guvern, precum și pentru măsurile de sănătate publică în lupta cu pandemia COVID-19.

Vă rugăm, Domnule Ministru, să dați curs solicitării noastre prin acceptarea și înaintarea unor măsuri cât mai eficiente de majorare a accizelor la produsele din tutun și produsele conexe - remanieri care să se reflecte în politica fiscală pentru anul 2022, reușind astfel venituri solide în bugetul de stat.

Cu respect,

Liliana Caraulan
Director interimar

